

ANTWOORDEN LES 6

1. a. νικάω, overwinnen

	presens	futurum	imperfectum
1 ^e p.ev.	νικῶ	νικήσω	ἐνίκων
2 ^e p.ev.	νικάς	νικήσεις	ἐνίκας
3 ^e p.ev.	νικά	νικήσει	ἐνίκα
1 ^e p.mv.	νικῶμεν	νικήσομεν	ἐνικῶμεν
2 ^e p.mv.	νικάτε	νικήσετε	ἐνικάτε
3 ^e p.mv.	νικῶσιν	νικήσουσιν	ἐνίκων

b. δικαιώω, rechtvaardigen

	presens	futurum	imperfectum
1 ^e p.ev.	δικαιῶ	δικαιῶσω	ἐδικαίουν
2 ^e p.ev.	δικαιοῖς	δικαιῶσεις	ἐδικαίους
3 ^e p.ev.	δικαιοῖ	δικαιῶσει	ἐδικαίου
1 ^e p.mv.	δικαιοῦμεν	δικαιώσομεν	ἐδικαιοῦμεν
2 ^e p.mv.	δικαιοῦτε	δικαιώσετε	ἐδικαιοῦτε
3 ^e p.mv.	δικαιοῦσιν	δικαιώσουσιν	ἐδικαίου

2. Het imperfectum

	a. τηρέω, bewaren	b. τολμάω, durven, wagen
1 ^e p.ev.	ἐτήρουν	ἐτόλμων
2 ^e p.ev.	ἐτήρεις	ἐτόλμας
3 ^e p.ev.	ἐτήρει	ἐτόλμα
1 ^e p.mv.	ἐτηροῦμεν	ἐτολμῶμεν
2 ^e p.mv.	ἐτηρεῖτε	ἐτολμάτε
3 ^e p.mv.	ἐτήρουν	ἐτόλμων

3. Vertaal oefening

1. καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα; (Mt 25:26)

συνάγω = ind.prs.act. 1^e p.ev. van συνάγω, *inzamelen, bijeenbrengen*.

διεσκόρπισα ind.aor.act. 1^e p.ev. van διασκορπίζω, *strooien*. De aoristus kan vertaald worden met een voltooid tijd. Let verder op het vraagteken!

Vertaling: en ik breng bijeen vanwaar ik niet heb gestrooid?

2. καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται (Mt 23:12)

ταπεινώσει = ind.fut.act. 3^e p.ev. van ταπεινῶω, *vernederen*. Let op de kenmerken: een σ in de uitgang + een verlengde klinker (6.2).

ὑψωθήσεται = zie woordenlijst in de les.

Vertaling: en al wie zal vernederen zichzelf hij zal worden verhoogd.

3. καὶ ἄρξῃται τύπτειν τοὺς συνδούλους (Mt 24:49)
τύπτειν = inf.prs.act. van τύπτω, <i>slaan</i> . συνδούλους bestaat uit het vz συν, <i>met, mede</i> , en het mv van het znw δούλος. Vertaling: en hij zal beginnen te slaan de mededienstknechten.
4. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι (Mc 12:34)
ἐτόλμα = zie bij vraag 2 van deze les. Vertaling: en niemand niet meer durfde hem een vraag te stellen.
5. καὶ τὸ καινὸν σχίσει (Lc 5:36)
σχίσει = ind.fut.act. 3 ^e p.ev. van σκίζω, <i>scheuren</i> . Let op de verandering van de ζ in een σ. Vertaling: want hij zal de nieuwe scheuren.
6. καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὸν σῖτον καὶ τὰ ἀγαθὰ μου (Lc 12:18)
συνάξω = ind.fut.act. 1 ^e p.ev. van συνάγω, <i>inzamelen, bijeenbrengen</i> . Je ziet dat hier in het fut het γ verandert in een ξ. Vertaling: en ik zal inzamelen daar het graan en de goederen van mij.
7. καὶ ἐτάρασεν τὸ ὕδωρ (Jh 5:4)
ἐτάρασεν = ind.impf.act. 3 ^e p.ev. van ταρασσω, <i>in beweging brengen</i> . De kenmerken (het augment en de uitgang) van het impf zijn gemakkelijk te herkennen. Vertaling: en hij bracht in beweging het water.
8. ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου (Jh 8:49)
τιμῶ = ind.prs.act. 1 ^e p.ev. van τιμάω, <i>eren, waarderen</i> . Je ziet dat er een samentrekking heeft plaats gevonden van de α en de ω. Vertaling: maar ik eer mijn Vader.
9. εἰάν τις ἐμοὶ διακονῇ τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ. (Jh 12:26)
τιμήσει = ind.fut.act. 3 ^e p.ev. van τιμάω, <i>eren, waarderen</i> . De kenmerken van het fut (de verlengde klinker + σ) zijn gemakkelijk terug te vinden. διακονῇ = subjunctief.prs.act. 3 ^e p.ev. van διακονέω, <i>dienen</i> , dat altijd gevolgd wordt door de dat. De subjunctivus (ook wel conjunctivus genoemd) is de <i>aanvoegende wijs</i> . Het geeft de mogelijkheid of wenselijkheid aan. Let er bij de vertaling verder op dat ὁ πατήρ in de <i>nom</i> staat en αὐτὸν in de <i>acc</i> . Vertaling: indien iemand mij wil dienen (sub!), hem zal de Vader waarderen.
10. εἰάν τις ἀγαπᾷ με τὸν λόγον μου τηρήσει (Jh 14:23)
τηρήσει = ind.fut.act. 3 ^e p.ev. van τηρέω, <i>bewaren</i> . ἀγαπᾷ = sub.prs.act. 3 ^e p.ev. van αγαπάω, <i>liefhebben</i> (zie opm bij 9). Vertaling: indien iemand liefheeft mij het woord van mij zal hij bewaren. Let dus op: Het is niet: het woord van mij zal <i>hem</i> bewaren, want τὸν λόγον staat in de <i>acc</i> en is dus het <i>lijdend voorwerp</i> . Het onderwerp is <i>hij</i> , dat opgesloten zit in het werkwoord.

<p>11. ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου (Jh 17:12)</p> <p>ἐτήρουν = ind.impf.act. 1^e p.ev. of 3^e p.mv. van τηρέω, <i>bewaren</i>. (Zie schema bij oefening 2). Uit het verband van de zin moet blijken welke persoon hier wordt bedoeld. De zin wordt voorafgegaan door het pvnw ἐγώ, <i>ik</i>. Als dat gebeurt, betekent dit dat hier de nadruk op moet vallen. Vertaling: ik, ik heb bewaard hen in uw naam.</p>
<p>12. τολμᾷ τις ὑμῶν κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων (1Co 6:1)</p> <p>τολμᾷ = ind.prs.act. 3^e p.ev. van τολμάω, <i>durven, wagen</i>. Voor κρίνεσθαι, zie de woordenlijst van de les. Vertaling: durft iemand van u te laten oordelen door (bij) de onrechtvaardigen</p>

4. Leesoefening

5. Leeroefening